

delige Valgret, saa kan jeg ogsaa gjerne indrømme ham, at han maaske ikke har tænkt paa juridisk og formelt at angribe hverken vor Bevillingsret eller den almindelige Valgret. Jeg har ikke set noget Forslag fremme om Forbring i Grundloven med Hensyn til Folkethingets Stilling i disse Henseender, men jeg har heller ikke hørt Nogen sige det. Det er forresten ikke saa underligt, at man lader det være; selv om Nogen havde lyst til det, det ere Tiderne ikke efter. Men Angrebet kan sse paa en anden Maade. Et er, at der ikke bogstavelig er kommet et saadant Forslag frem, men et Andet er den hele Maade, hvorpaa Ministeriet søger at bruge Grundloven. Naar Ministeren søger at trumfe sin Finanslov gjennem 3 Folkething paa eet Aar, er det i mine Dine et faktisk Angreb paa vor Skattebevillingsret. Det er, forekommer det mig, en saa topmaalt Mangel paa billig Hensyntagen til dette Things Villie i Skattebevillingsager, at det bliver et faktisk Angreb paa Skattebevillingsretten. Naar den høitærede Regjering nu i Løbet af 5 Aar har ladet 4 a 5 Oplosninger eller Valg efter Oplosning med kort Varself foretage, og nu i den sidste Tid to Oplosninger i Løbet af 2 Maaned, uden i mindste Maade at lægge Vægt paa det Udsald, som disse Valg have faaet, men snarere har taget Indrømmelser tilbage og er komne med forstærkede Forbring, saa siger jeg, at det vel ikke er et Angreb paa den almindelige Valgret, som den efter Bogstaven eksisterer i Grundloven, men et faktisk Angreb paa den Betydning, som man her i Landet — ligesom ogsaa i alle andre Lande — har tillagt den almindelige Valgret, fra Grundloven blev givet, indtil — ja jeg vil ikke sige til Dato — men til de nyere Tider da hidtil ukjendt Doktriner og Fortolkninger om Folkethingets Stilling kom op fra Reaktionen Side. Den høitærede Minister har sluttelig sagt, at han turde ikke forsvare at regjere med den midlertidige Finanslov, forinden han havde spurgt Valgerne. Dertil maa jeg bemærke, at det har han aldeles ikke spurgt Valgerne om, og han har aldeles ingen Adkomst til at spørge Valgerne. Den høitærede Minister har ligesom enhver Tilstedeværende paa Valgdagen Lov til at spørge Kandidaten og Valgerne, men der eksisterer ikke nogen Ret for Ministre til mere end Andre at spørge Valgerne. Man kan møde paa Valgdagen og spørge, men hele denne Doktrin med Ministeriet, der spørger Valgerne ved Oplosninger, er jo aldeles greben ud af Luften. Et Ministerium har Ret til at opløse Thinget eller begge Thing, naar det troer, at Thinget ikke er i Overensstemmelse med Valgerne, og Ministeriet kan angive de og de Grunde til Oplosningen og fremhæve, at det og det ønske det klarer. Det er det Hele. Men det, at Regjeringen skal spørge Valgerne som Skolebørn, at Ministeriet skal være Dommer, og Skolebørnene skulle svare, er en Doktrin, som Grund-

loven slet ikke kender, og den høitærede Minister har derfor slet ikke havt Ret til at spørge, har aldeles ikke kunnet spørge, og Valgerne havde aldeles ikke nogen Pligt til at svare og behøvede ikke at svare. Men have de svaret Noget i den Henseende, saa er det sikkert, det, at dette høie Ministerium ikke har politisk Ret til at fortsætte Landets Styrelse med en midlertidig Finanslov. Dertil have Valgerne svaret med et bestemt Nei, og svaret, at det, som enhver Regjering burde søge at tilvejebringe, er en Finanslovs endelige Bedtagelse, selv om den maa give Slip paa mange af sine Ønsker. Regjeringen bør i saa Henseende tage de Bevillinger, som den kan faae, og ikke regjere paa midlertidige Love. Befolkningens Svar paa Valgdagen bør utvivlsomt fortaas saaledes, at dette er Ministeriets Pligt og at det burde være et andet Ministerium, der søgte en saadan Bevilling. I ethvert Fald burde det Ministerium, der mødte i Folkethinget nu, være mødt her med Folkethingets tidligere Finanslov. Naar derimod Ministeriet møder med dette Finanslovsforslag, kan det kun forstaaes af os som et forstærket Vidnesbyrd om, hvad den høitærede Minister overhovedet tror at kunne hyde den almindelige Valgret og dens Repræsentanter. Endnu Et. Den høitærede Minister forlangte en Forklaring af mig om, hvorledes jeg kunde antage, at Uvillie mod Ministeriet skulde bringe Folkethinget til at negligere Universitetets, Embedsmændenes og Flaadens Interesser. Derom har jeg Intet sagt; det er en Fortolkning, den høitærede Minister giver mine Ord, som han aldeles ingen Ret har til at give dem. Den Forklaring maa jeg altsaa tilbagegive, men jeg har sagt, at Landets Vel — det var i alt Fald Tanken — efter min Opfattelse kræver af dette Folkething, at det lader Alting visne i Hænderne paa et Ministerium, der trodsrer den almindelige Valgret.

Jaag: Jeg skal ikke opholde det høie Thing længe. Naar jeg har forlangt Ordet, er det kun, fordi det erede Medlem, der sidst havde Ordet, ligefrem tvinger mig og maaske ogsaa andre Medlemmer fra den Side, jeg tilhører, til idetmindste at udtale sig bestemt mod nogle Paastande, som han har tilladt sig ogsaa paa vore Begne. Han har saa dristigt kritiseret baade Regjeringen og andre Faktorer i Lovgivningsmagten, at han maa tillade, at man ogsaa gjør en Bemærkning imod ham. Mig forekommer det, at han har atter lullet sig i en af sine Storhedsdrømme og blandt Andet i disse drømt — ligesom Pharao om de 7 magre Aar — de 6 ere jo vel kun gaade, men det syvende skal jo blive saa skindmagert som intet andet sår. Blandt disse Drømme var ogsaa den, at Høire er blevet saa misforstået med Regjeringens Politik, at neppe nogen Æneste af Høire mere vil godkjenne den. Nu er det erede Medlem for Rættensinde (N. Andersen) jo alt srag fremkommet med sin afvigende Mening,